חוברת תרגול

יצירות לחנוכה – כיתות ד׳–ו׳ ועולים חדשים

מסלול: כיתות ד׳–ו׳ חנ"מ

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____

איך עובדים עם החוברת?

- קוראים את דף התזכורת.
- שלב א׳ – מזהים ומתאימים · שלב ב׳ – מבינים ובוחרים · שלב ג׳ – מיישמים וכותבים.
- חזרה מסכמת ו־ בדיקה עצמית בסוף.
- רוצים עוד? המשחקים באתר: yetzirot-chanuka-dalet-vav.sites.tab.bot

קראו את הטקסט לפני השאלות

הטקסט שהשאלות בחוברת מתייחסות אליו

קראו את הטקסט לאט, משפט אחרי משפט. המילים המודגשות הן מילים חשובות. היעזרו במחסן המילים כשאתם עונים על השאלות.

טקסט תסריט להצגת הצלליות (כ־4 דקות)

טקסט מהאתר

מספר/ת: לפני יותר מאלפיים שנה, בארץ ישראל, שלט מלך יווני בשם אנטיוכוס.

המלך אנטיוכוס: מהיום – רק המנהגים שלי! אסור לשמור שבת, אסור ללמוד תורה.

מתתיהו: אנחנו לא נוותר על מה שחשוב לנו. מי שאיתי – שיבוא אחריי!

יהודה המכבי: אנחנו מעטים, אבל אם נעבוד יחד – נהיה חזקים.

מספר/ת: המכבים נלחמו באומץ במשך שנים. בסוף הם חזרו לירושלים, אל בית המקדש.

יהודה המכבי: בית המקדש מלוכלך ושבור. בואו ננקה ונתקן אותו יחד.

עץ זית: מהזיתים שלי עושים שמן טהור למנורה. אבל לוקח זמן להכין שמן חדש…

מתתיהו (או ילד/ה מהעם): מצאתי **פך** שמן קטן! יש בו שמן רק ליום אחד.

מספר/ת: הדליקו את המנורה – והשמן דלק שמונה ימים, עד שהוכן שמן חדש.

כולם יחד: נס גדול היה פה! חג אורים שמח!

רעיון: כל קבוצה מוסיפה סצנה משלה – למשל איך חוגגים היום, בבית ובכל העולם.

🧺 מחסן מילים

חנוכייה מנורה עם שמונה נרות ועוד נר – השמש.

סביבון צעצוע שמסתובב. עליו האותיות נ ג ה פ.

שמש הנר הגבוה בחנוכייה. ממנו מדליקים.

פך כד קטן. בסיפור – פך שמן.

סופגנייה עוגה עגולה מטוגנת עם ריבה.

מספריים כלי לגזירה.

סרגל כלי למדידה.

למדוד לבדוק כמה ארוך משהו.

לגזור לחתוך במספריים.

להדביק לחבר בעזרת דבק.

✔ סיימתם לקרוא? עכשיו עברו לתזכורת ולשאלות

תזכורת – מה למדנו?

חֲנֻכִּית פְּקָקִים מְדוּדָה

- מודדים, מסמנים ומדביקים – חנוכייה ממוחזרת ישרה ומדויקת.
- לוח קרטון קשיח או לוח עץ דק, כ־35×7 ס"מ
- 9 פקקי בקבוקים

חֲנֻכִּית פְּסִיפָס

- מאות ריבועי נייר קטנים – ותמונה אחת גדולה ומרשימה.
- תבנית החנוכייה (באתר) מודפסת על בריסטול
- ריבועי נייר בגודל 1×1 ס"מ בכמה צבעים (אפשר מגזרי עיתונים)

סְבִיבוֹן מִתְקַפֵּל מִקַּרְטוֹן

- גוזרים פריסה, מקפלים קובייה – ומשחקים בסביבון שבניתם בעצמכם.
- תבנית הסביבון (באתר) על נייר 160 גרם
- עיפרון קצר מחודד או מקל עץ קהה באורך 8 ס"מ

סְבִיבוֹן מֵחֹמֶר

- מפסלים, חורטים וצובעים – סביבון אישי מחמר אוויר.
- חמר אוויר (מתייבש באוויר) – כדור בגודל ביצה
- קיסם עץ או מקל שיפוד קצר וקהה (ידית)

פַּךְ שֶׁמֶן בְּדֶקוּפָּאז׳

- מפיות מודפסות, דבק ומכחול – צנצנת שהופכת לפך שמן עתיק וזוהר.
- צנצנת זכוכית קטנה ועבה או צנצנת פלסטיק שקופה
- מפיות נייר מודפסות (שכבה עליונה בלבד) או נייר משי

וִיטְרָאז׳ לַחַלּוֹן

- מסגרת שחורה וצלופן צבעוני – השמש צובעת את הכיתה.
- בריסטול שחור A4 או A3
- קו המתאר (עמוד 2 בתבנית החנוכייה)

שַׁרְשֶׁרֶת טִפּוֹת תִּלַּת־מְמַדִּיּוֹת

- מקפלים ומדביקים טיפות תלת־ממדיות – וכל הכיתה בונה שרשרת אחת.
- תבנית הטיפות (באתר)
- נייר צבעוני ומתכתי – זהב, צהוב, כתום

סֶפְּגָנִיַּת לֶבֶד תְּפוּרָה

- תפר שוטף פשוט, מילוי רך – וסופגנייה שאפשר לחבק.
- לבד חום – 2 עיגולים בקוטר 10 ס״מ
- לבד אדום – עיגול 4 ס״מ (ריבה)

כַּרְטִיס בְּרָכָה קוֹפֵץ דּוּ־שִׂכְבָתִי

- שתי רצועות קופצות – חנוכייה מקדימה וסביבון מאחור.
- תבנית הכרטיס הקופץ (באתר)
- בריסטול A4 לכרטיס החיצוני

קִפְסַת דְּמֵי חֲנֻכָּה בְּאוֹרִיגָמִי

- ריבוע נייר אחד, 12 קיפולים – וקופסה עם מכסה.
- 2 ריבועי נייר 15×15 ס"מ (נייר אוריגמי או נייר צבעוני דק)
- לריבוע של המכסה: 15×15; לתחתית: 14.5×14.5

תֵּיאַטְרוֹן צְלָלִיּוֹת קְבוּצָתִי

- פרויקט קבוצתי: בונים במה, גוזרים צלליות ומציגים את סיפור החג.
- קופסת קרטון גדולה (של מדפסת / נעליים גדולות)
- נייר אפייה או נייר שקוף־למחצה – מסך

מַעֲמַד נֵר מִבְּצֵק מֶלַח

- מתכננים בסקיצה, מעצבים בבצק – מעמד זוהר לנר LED.
- בצק מלח: 2 כוסות קמח, כוס מלח דק, כ־3/4 כוס מים
- נר LED (להטבעת הגומה)

כרטיסים, תבניות וערכות להדפסה

- כל הקבצים להדפסה: PDF מוכן להדפסה ו־Word לעריכה. הקבצים בלי אימוג'י, בכיוון ימין־לשמאל.
- חלק א': ערכת המורה + כרטיסים 1–6. חלק ב': כרטיסים 7–12 + 5 תבניות + תעודה.
- 12 כרטיסי מילים עם ניקוד ותמונות, משפטים קצרים ורצועות שלבים – לכל יצירה.

שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: משחק התאמה: ממה זה עשוי?

כתבו ליד כל פריט את האות של בן הזוג המתאים.

פריט	האות	בן הזוג
1. חנוכיית פקקים מדודה	____	א. צנצנת ומפיות
2. חנוכיית פסיפס	____	ב. ריבועי נייר קטנים
3. סביבון מחמר	____	ג. חמר אוויר
4. פך שמן בדקופאז'	____	ד. לבד, מחט וחוט
5. ויטראז' לחלון	____	ה. צלופן צבעוני
6. סופגניית לבד	____	ו. פקקים, לוח וסרגל

תרגיל 2: משחק מיון: מי עושה מה?

מיינו את המילים מאגר המילים לטבלה.

מאגר מילים: לשים בצק מלח · חותכים חלון בקופסה בסכין יפנית · גוזרים במספריים בישיבה · תופרים במחט פלסטיק · מקפלים נייר אוריגמי · מודדים ומסמנים בסרגל · מורחים דבק עם מכחול · מנקבים חור במרצע

אני עושה לבד	רק מבוגר	לא עושים בכיתה

שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 3: חידון: יוצרים בחנוכה – בבטחה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה נרות יש בחנוכייה, כולל השמש?

א. 7 ב. 9 ג. 8

2. אילו אותיות כתובות על סביבון בארץ ישראל?

א. נ ג ה פ ב. א ב ג ד ג. נ ג ה ש

3. כמה נרות היו במנורה שבבית המקדש?

א. 9 ב. 8 ג. 7

4. באיזה אור משתמשים ביצירות בכיתה?

א. נר שעווה ב. נר או פנס LED על סוללה ג. גפרור

5. מי מכניס סוללה לנר ה־LED?

א. רק מבוגר ב. כל תלמיד ותלמידה ג. מי שמסיים ראשון

6. באיזו מחט תופרים את סופגניית הלבד?

א. סיכה ב. מחט פלסטיק או מחט קהה ג. מחט תפירה חדה

7. ממה מכינים את פך השמן בדקופאז'?

א. בקבוק ופלסטלינה ב. צנצנת ומפיות מודפסות

ג. קופסת נעליים וצמר

8. מה עושים עם צנצנת סדוקה?

א. לא משתמשים בה ב. ממשיכים לעבוד בזהירות

ג. מדביקים עליה מפית

תרגיל 4: מסבירים במילים שלנו

לכל שאלה כתובה התשובה הנכונה. הסבירו במשפט אחד או שניים למה היא נכונה.

1. כמה נרות יש בחנוכייה, כולל השמש? ← התשובה: 9. למה?

2. אילו אותיות כתובות על סביבון בארץ ישראל? ← התשובה: נ ג ה פ. למה?

שלב ג' – מיישמים וכותבים

תרגיל 5: משחק סדר: מה קודם, מה אחר כך?

כתבו בכל ריבוע את מספר השלב לפי הסדר הנכון.

1. חנוכיית פקקים מדודה

☐	מסמנים נקודות כל 3.5 ס"מ
☐	מודדים ומסמנים את האמצע
☐	צובעים את הלוח
☐	מדביקים את השמש על קובייה

2. פך שמן בדקופאז'

☐	מכסים את כל הצנצנת ומייבשים
☐	מפרידים את השכבה העליונה של המפית
☐	מורחים דבק ומדביקים חתיכה
☐	קורעים את המפית לחתיכות

3. קופסת דמי חנוכה

☐	מקפלים צדדים לקו האמצע
☐	מקפלים את שני האלכסונים
☐	מרימים את הקירות
☐	מקפלים 4 פינות למרכז

תרגיל 6: אתגרי כתיבה

בחרו לפחות שניים וכתבו תשובה מלאה.

1. איזו יצירה הכי רציתי להכין? למה?

2. כתבו שני כללי בטיחות חשובים ליום יצירה.

3. בחרו יצירה אחת וכתבו חומר אחר שאפשר להשתמש בו במקום.

חזרה מסכמת

שאלות מכל הנושאים – בלי להציץ בחוברת!

1. מה עושים עם צנצנת סדוקה?

א. לא משתמשים בה ב. מדביקים עליה מפית ג. נותנים אותה לחבר

2. כמה נרות יש בחנוכייה, כולל השמש?

א. 9 ב. 8 ג. 7

3. באיזו מחט תופרים את סופגניית הלבד?

א. מחט פלסטיק או מחט קהה ב. מחט תפירה חדה ג. מסמר

4. ממה מכינים את פך השמן בדקופאז'?

א. צנצנת ומפיות מודפסות ב. בקבוק ופלסטלינה

ג. קופסת נעליים וצמר

משפט משלי

כתבו משפט אחד שמשתמש בשני הפריטים יחד.

1. חנוכיית פקקים מדודה + פקקים, לוח וסרגל

_____

_____

2. מעמד נר + בצק מלח

_____

_____

בדיקה עצמית

סמנו בעמודה המתאימה:

נושא	אני יודע/ת	כמעט	צריך עוד תרגול
חֲנֻכִּית פְּקָקִים מְדוּדָה			
חֲנֻכִּית פְּסִיפָס			
סְבִיבוֹן מִתְקַפֵּל מִקְרטוֹן			
סְבִיבוֹן מֵחֻמָּר			
פַּךְ שֶׁמֶן בְּדֵקוּפָּאז׳			
וִיטְרָאז׳ לַחֲלוֹן			
שַׁרְשֶׁרֶת טִפּוֹת תְּלַת־מְמַדִּיּוֹת			
סְפָגְנִית לֶבֶד תְּפוּרָה			
כַּרְטִיס בְּרָכָה קוֹפֵץ דּוּ־שִׁכְבָתִי			
קֶפְסַת דְּמֵי חֲנֻכָּה בְּאוֹרִיגָמִי			
תֵּיאַטְרוֹן צְלָלִיּוֹת קְבוּצָתִי			
מַעֲמַד נֵר מִבָּצֵק מֶלַח			
כרטיסים, תבניות וערכות להדפסה			

מה למדתי? מה עדיין קשה לי?

מפתח תשובות למורה – כיתות ד'–ו' חנ"מ

שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: משחק התאמה: ממה זה עשוי?

פריט	האות	בן הזוג
1. חנוכיית פקקים מדודה	ו	א. צנצנת ומפיות
2. חנוכיית פסיפס	ב	ב. ריבועי נייר קטנים
3. סביבון מחמר	ג	ג. חמר אוויר
4. פך שמן בדקופאז'	א	ד. לבד, מחט וחוט
5. ויטראז' לחלון	ה	ה. צלופן צבעוני
6. סופגניית לבד	ד	ו. פקקים, לוח וסרגל

תרגיל 2: משחק מיון: מי עושה מה?

אני עושה לבד	רק מבוגר	לא עושים בכיתה
לשים בצק מלח	חותכים חלון בקופסה בסכין יפנית	
גוזרים במספריים בישיבה	מנקבים חור במרצע	
תופרים במחט פלסטיק		
מקפלים נייר אוריגמי		
מודדים ומסמנים בסרגל		
מורחים דבק עם מכחול		

שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 3: חידון: יוצרים בחנוכה – בבטחה

1. כמה נרות יש בחנוכייה, כולל השמש?

ב. 9

2. אילו אותיות כתובות על סביבון בארץ ישראל?

א. נ ג ה פ

3. כמה נרות היו במנורה שבבית המקדש?

ג. 7

4. באיזה אור משתמשים ביצירות בכיתה?

ב. נר או פנס LED על סוללה

5. מי מכניס סוללה לנר ה־LED?

א. רק מבוגר

6. באיזו מחט תופרים את סופגניית הלבד?

ב. מחט פלסטיק או מחט קהה

7. ממה מכינים את פך השמן בדקופאז'?

ב. צנצנת ומפיות מודפסות

8. מה עושים עם צנצנת סדוקה?

א. לא משתמשים בה

תרגיל 4: מסבירים במילים שלנו

1. כמה נרות יש בחנוכייה, כולל השמש? ← התשובה: 9. למה?

שמונה נרות לשמונת ימי החג, ועוד השמש – הנר שממנו מדליקים.

2. אילו אותיות כתובות על סביבון בארץ ישראל? ← התשובה: נ ג ה פ. למה?

נ ג ה פ – "נס גדול היה פה". בחוץ לארץ: נ ג ה ש – "נס גדול היה שם".

שלב ג' – מיישמים וכותבים

תרגיל 5: משחק סדר: מה קודם, מה אחר כך?

1. חנוכיית פקקים מדודה

2	מסמנים נקודות כל 3.5 ס"מ
1	מודדים ומסמנים את האמצע
3	צובעים את הלוח
4	מדביקים את השמש על קובייה

2. פך שמן בדקופאז'

4	מכסים את כל הצנצנת ומייבשים
1	מפרידים את השכבה העליונה של המפית
3	מורחים דבק ומדביקים חתיכה
2	קורעים את המפית לחתיכות

3. קופסת דמי חנוכה

3	מקפלים צדדים לקו האמצע
1	מקפלים את שני האלכסונים
4	מרימים את הקירות
2	מקפלים 4 פינות למרכז

תרגיל 6: אתגרי כתיבה

1. איזו יצירה הכי רציתי להכין? למה?

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. כתבו שני כללי בטיחות חשובים ליום יצירה.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

3. בחרו יצירה אחת וכתבו חומר אחר שאפשר להשתמש בו במקום.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

חזרה מסכמת

1. מה עושים עם צנצנת סדוקה?

א. לא משתמשים בה

2. כמה נרות יש בחנוכייה, כולל השמש?

א. 9

3. באיזו מחט תופרים את סופגניית הלבד?

א. מחט פלסטיק או מחט קהה

4. ממה מכינים את פך השמן בדקופאז'?

א. צנצנת ומפיות מודפסות

משפט משלי

1. חנוכיית פקקים מדודה + פקקים, לוח וסרגל

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. מעמד נר + בצק מלח

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

יצרה: רוית ראש בן ישי · © 2026 כל הזכויות שמורות · עמוד 16 מתוך 16